

Harap-Alb - basm cult

Basmul este o specie literara a geniului epic. Opera narativa in proza (si mai rar, in versuri) de intindere mica sau mijlocie, in care realitatea este transfigurata in fabulos iar personajele poarta valori simbolice, basmul isi are originea in creatia populara.

In literatura universala, cei mai cunoscuti autori de basme sunt : fratii Iacob si Wilhelm Grimm, Hans Chr. Andersen, Charles Perrault si altii.

La noi, autori ca : Mihai Eminescu, I. Slavici, I. L. Caragiale sau Delavrancea au scris si basme ; alaturi de acestia, poate fi mentionat si Ion Creanga, cu observatia ca poovestile sale sunt "bucati rupte din viata poporului moldovenesc" (G. Ibraileanu).

"Povestea lui Harap-Alb", de Ion Creanga, este primul basm cult din literatura romana, publicat in "Convorbiri literare" in anul 1877.

Basmul cult este o specie narativa ampla, supusa unor actiuni conventionale care infatiseaza parcurgerea drumului maturizarii de catre erou. Personajele indeplinesc, prin raportare la erou, o serie de functii (antagonistul, ajutoare, donatorii), ca in basmul popular, dar sunt individualizate prin attributele exterioare si prin limbaj.

Spre deosebire de basmul popular, unde predomina naratiunea, basmul cult presupune imbinarea naratiunii cu dialogul si cu descrierea. Naratiunea este dramatizata prin dialog. Dialogul are dubla functie : sustine evolutia actiunii si caracterizarea personajelor. Prezenta dialogului sustine realizarea scenica a secventelor narative, "spectatori" ai maturizarii feciorului de crai fiind atat celelalte personaje, cat si cititorii.

Tema basmului este triumful binelui asupra raului. Motivele narative specifice sunt : superioritatea mezinului, calatoria, supunerea prin vicisug, muncile, demascarea raufacatorului (Spanul), pedeapsa, calatoria.

Actiunea se desfasoara linear, succesiunea episoadelor este redatata prin inlantuire. Fuziunea dintre real si fabulos se realizeaza inca din incipit. Timpul si spatial sunt vagi, nedeterminate. Reperetele spatial sugereaza dificultatea aventurii eroului, care trebuie sa ajunga de la un capat la celalalt al lumii (in plan simbolic de la imaturitatea, la maturitate).

In basm sunt prezente formule tipice. Formula initiala "Amu cica era odata" si formula finala "Si a tinut veselia ani intregi, si acum mai tine inca; cine se duce acolo be si mananca. Iar pe la noi, cine are bani bea si mananca, iara cine nu, se uita si rabda" sunt conventii care marcheaza intrarea si iesirea din fabulos.

Formulele mediene "Si merg ei o zi, si merg doua, si merg patruzeci si noua", "si mai merge el cat

Referate

Referate, Comentarii, Eseuri, Caracterizari

<http://referatenoi.ro>

mai merge", "Dumnezeu sa ne tie, ca cuvantul din povceste, inainte nu-l mai este" realizeaza trecerea de la o secventa narativa la alta si intretin suspansul si curiozitatea cititorului.